
HUID BIOPT

WAT IS EEN HUID BIOPT ?

Tijdens een bezoek aan de dermatoloog (huidarts) is het soms nodig dat er een klein stukje uit de huid wordt verwijderd voor onderzoek. Dit heet een **huidbiopt**. Meestal wordt dit stukje huid eruit gehaald met een ponsje, een soort klein appelboortje.

Het 'appelboortje' waarmee zo'n stukje huid eruit wordt gehaald wordt ook wel **punch biopteur** genoemd. Een punch biopteur of punch is niets anders dan een stalen buisje met een scherpe snijrand. Hiermee wordt met een draaiende beweging een kokertje huid er uitgestanst. Er bestaan verschillende maten punches, variërend van klein (1 of 2 mm doorsnede) tot groot (8 of 10 mm doorsnede).

De 4 mm punch biopteur

Diverse maten punches (1, 2, 3, 4, 5, 6 en 8 mm)

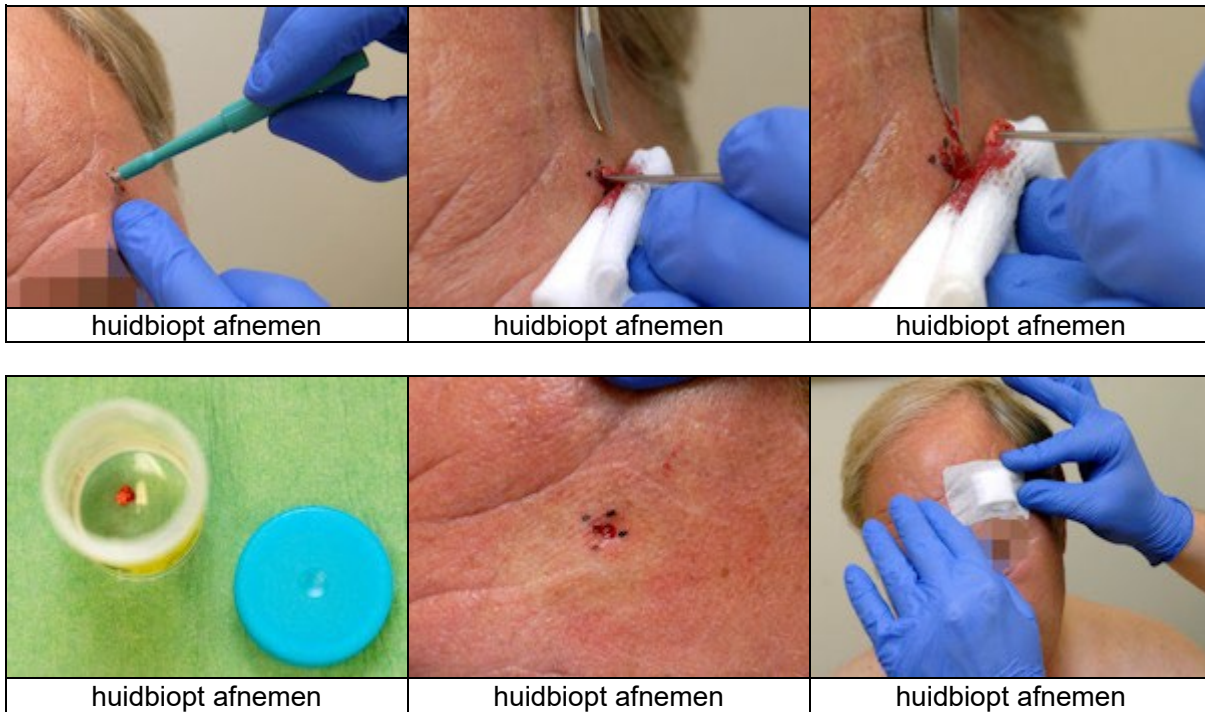
WANNEER WORDT EEN HUIDBIOPT AFGENOMEN ?

Een huidbiopt wordt afgenomen als er een huidafwijking is waarvan niet helemaal duidelijk is wat het is. Er zijn veel huidziekten die door de dermatoloog eenvoudig kunnen worden herkend en waarbij er geen tijfel mogelijk is. Maar soms is het beeld niet duidelijk en is het nodig om de huid onder de microscoop te kunnen onderzoeken. Ook uit moedervlekken wordt vaak een biopt genomen, om te zien of ze goedaardig zijn. Moedervlekken worden vaak ook in zijn geheel verwijderd voor microscopisch onderzoek.

HOE WORDT HET HUIDBIOPT AFGENOMEN ?

De plek waar het huidbiopt wordt afgenomen wordt verdoofd door er een beetje verdovingsvloeistof (meestal lidocaïne) onder te spuiten. Dit is dezelfde verdoving die ook de tandarts gebruikt. De prik kan even pijnlijk zijn, maar de meeste patiënten vinden het erg meevallen. Daarna wordt het biopt er uitgehaald door met een draaiende beweging een rondje in de huid te snijden, en het dan met een pincet iets op te lichten en af te knippen. Daarna zit er een rond gaatje in de huid. Dit kan eventueel worden gehecht, maar dat hoeft niet perse. Kleine bioptgaatjes van 1-4 mm worden meestal niet gehecht. Grotere gaatjes van 4-8 mm meestal wel, maar zelfs die worden niet altijd gehecht. Een rond gaatje in de huid geneest heel mooi en laat een natuurlijk, rond en onopvallend litteken achter. Het appelboortje kan ook worden gebruikt om moedervlekken mooi rond te verwijderen.

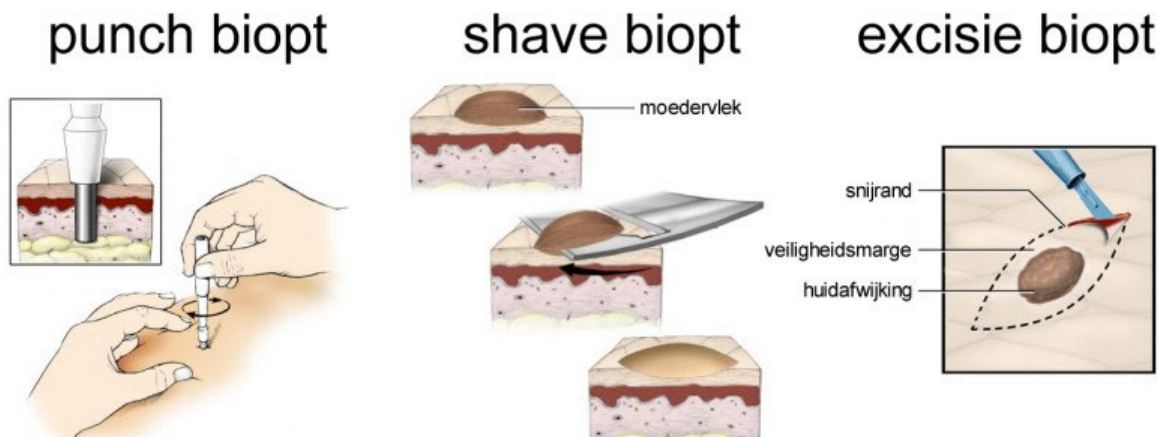

BIOPT BIJ KINDEREN

Kinderen zijn niet blij van een biopt, en gaan er vaak van huilen, want die vinden de naald alleen al er eng uitzien. De pijn kan iets worden verminderd door er van tevoren een verdovende crème op te smeren (EMLA crème) en die 45 minuten te laten inwerken. Maar zelfs dan voel je er toch nog wat van. Het is niet erger dan een andere prik, of een vaccinatie bij het consultatiebureau.

ANDERE VORMEN VAN BIOPT AFNEMEN

Het uitboren van een klein rondje huid (besproken in deze folder) heet een **punchbiopt**. Moedervlekken die bolrond zijn en een beetje uitsteken kunnen van de huid worden afgesneden met een chirurgisch mes of een scheermes blad. Dit heet een **shave biopt** (shave = scheren). Moedervlekken waarvan aan de buitenkant niet goed te zien is hoe ver ze zich uitbreiden kunnen in een ovale vorm worden uitgesneden en daarna worden gehecht zodat er een streepvormig litteken achterblijft. Dit heet een **excisie biopt**.

COMPLICATIES

Complicaties na een biopt kunnen zijn een nabloeding of een infectie. Dit gebeurt zelden. Een nabloeding kan ontstaan als een vaatje wordt geraakt, of bij patiënten die antistolling gebruiken of een stollingsprobleem hebben. Druk bij een nabloeding het wondje gedurende 20 minuten af. Bij een infectie wordt de huid rood, warm, gezwollen en pijnlijk. Soms moeten dan antibiotica worden voorgeschreven. Neem bij problemen contact op met de polikliniek of met een huisartsenpost.

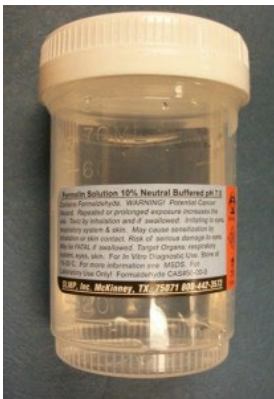
WAAROM DUURT HET ZO LANG VOORDAT DE UITSLAG BEKEND IS ?

Nadat het biopt is afgenomen moet het in het laboratorium nog diverse bewerkingsstappen ondergaan voordat het kan worden bekeken onder de microscoop door de patholoog. De patholoog heeft tijd nodig om het stukje huid te bestuderen. Soms zijn er aanvullende bewerkingsstappen nodig, zoals speciale kleuringen. Het kan voor de patholoog ook lastig zijn om te zeggen wat het zou kunnen zijn. De patholoog overlegt met zijn collega's. Soms wordt er een speciale bespreking voor georganiseerd samen met de dermatologen, waarbij ook eventuele gemaakte foto's van de patiënt er bij worden gehaald. Het komt zelfs voor dat er biopten naar pathologen in een ander ziekenhuis worden gestuurd, om hun mening te vragen. Vervolgens moet de patholoog ook nog een samenvatting maken die door een typiste moet worden uitgetypt en verstuurd naar de arts die het had aangevraagd. Al deze stappen kosten veel tijd.

Daarom is het niet zo goed te voorspellen hoelang het duurt voor de uitslag bekend is. De meeste uitslagen zijn binnen 2 weken bekend. Als het echt spoed is, dan kan het pathologie laboratorium binnen enkele uren tot een dag er voor zorgen dat het biopt door de patholoog kan worden beoordeeld. Dit speelt wel eens bij hele zieke patiënten of bij patiënten met blaren. Maar meestal is er niet zoveel haast bij.

WAT GEBEURT ER VERDER MET HET BIOPT DAT IS AFGENOMEN ?

Eerst gaat het in een potje met formaline. In de formaline blijft het weefsel heel lang goed. Zelfs jarenlang. Het potje met formaline wordt afgeleverd bij het pathologie laboratorium. Daar gaan ze de formaline waar het stukje in drijft langzaam vervangen door een andere vloeistof, meestal alcohol. Het pathologie laboratorium heeft apparaten waarin het stukje huid langzaam kan ronddraaien, waarbij er steeds meer alcohol en steeds minder formaline in de bakjes zit.

Potje met formaline

Ronddraaiende bakjes met formaline en alcohol

Vervolgens wordt het stukje huid in een bakje met vloeibare (verhitte) was gedaan. De was stolt door afkoelen. Daarna zit het stukje huid helemaal in een blokje met was. De volgende stap is het snijden van dit blokje met daarin het stukje huid in hele dunne plakjes. Dit gebeurt in het pathologie laboratorium, met een nauwkeurig snij apparaat. De flinterdunne plakjes worden daarna in bak met warm water gelegd. Door de was blijven ze drijven. De temperatuur in het waterbad wordt langzaam verhoogd, zodat de wasresten wegsmelten. Daarna drijven er alleen nog maar flinterdunne stukjes huid op het watervlak. Deze plakjes huid worden op een glazen plaatje aangebracht. Dit gebeurt door het glaasje onder de dunne plakjes huid door te halen die op het warmwater oppervlak drijven.

Vervolgens gaan de glaasje met plakjes huid in de oven, om te drogen en om wasresten weg te smelten. Daarna worden de stukjes huid gekleurd, in verschillende baden met kleurstof. De kleurstoffen zorgen ervoor dat de cellen en allerlei onderdelen daarvan goed zichtbaar zijn. De patholoog legt het glaasje onder de microscoop en probeert zo goed mogelijk te beschrijven wat er te zien is. De patholoog heeft van de dermatoloog al een lijstje gekregen met mogelijk huidziekten die het zouden kunnen zijn, en bekijkt onder de microscoop welke diagnose het meest waarschijnlijk is.

In was gieten

Snijden

In warmwater bak

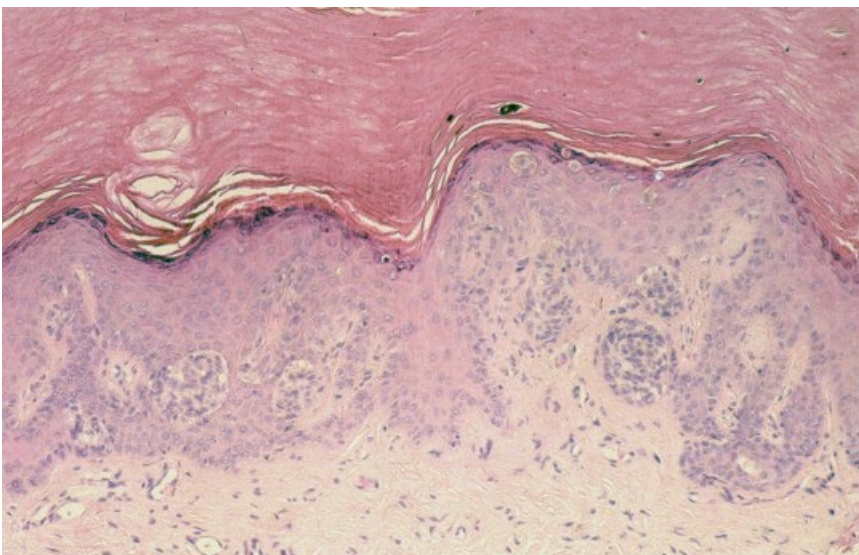
Op glaasje doen

Kleurstoffen aanbrengen

Bekijken onder de microscoop

Het eindresultaat: de huid gezien door de microscoop

